

राज्य योजना सन २०१५-१६ निसर्ग पर्यटन योजने
अंतर्गत चालू बाब प्रस्ताव.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग,
शासन निर्णय क्र. डब्ल्यूएलपी-०६१५/प्र.क्र.१७०/भाग-१/फ-१
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
दिनांक :- ३१ ऑक्टोबर, २०१५.

वाचा :-

१. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक :- अर्थसं - २०१५ / प्र. क्र. ८५ / अर्थ - ३,
दिनांक :- १७.०४.२०१५.
२. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
यांचे पत्र क्रमांक कक्ष-१/पी./यो/चाबाप्र/प्र.क्र.४१/(भाग-२)/१५-१६/९७७, दिनांक
२०.०८.२०१५.
३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचकडील पत्र क्र. कक्ष-
२२(६)/योजना/प्र.क्र.८४/२८०१/१५-१६, दिनांक १३.१०.२०१५.

प्रस्तावना :-

सन २०१५-१६ राज्यस्तरीय योजनेतर्गत निसर्ग पर्यटन योजना (२४०६ २२९५) या लेखाशिर्षातर्गत
रुपये ५१००.०० लक्ष इतका नियतव्यय अर्थसंकल्पीत करण्यात आला आहे. सदर योजनेतील रु. २०००.००
लक्ष इतका नियतव्यय संरक्षित क्षेत्राकरिता मंजूर करण्यात आला आहे.

सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात आतापर्यंत निसर्ग पर्यटन योजना (२४०६ २२९५) या योजनेअंतर्गत
विविध शासन निर्णयान्वये रु. ३३४.९१ लक्ष निधी वितरीत करण्यात आला आहे.

शासन निर्णय बैठक- २०११/ प्र.क्र. १७४/ फ-५ दि. २४.१०.२०११ अन्वये गठीत निसर्ग पर्यटन तज्ञ
समितीने संदर्भ क्र. ३ व ४ नुसार संरक्षित क्षेत्राच्या आराखड्यांना मंजूरी प्रदान केलेल्या आराखड्यापैकी तांत्रिक /
प्रशासकीय मान्यता प्राप्त असलेल्या कार्यबाबींना मंजूरी देणे प्रस्तावित आहे.

वित्त विभागाच्या संदर्भ क्रमांक १ च्या परिपत्रकानुसार सन २०१५-१६ करीता योजनेअंतर्गत निसर्ग
पर्यटन योजना (२४०६ २२९५) मधील विहीत प्रयोजनाखाली अर्थसंकल्पित निधीच्या ७० % मर्यादेत निधी माहे
नोव्हेंबर, २०१५ पर्यंत खर्च करण्यास “ अर्थसंकल्पात समाविष्ट असलेल्या योजनांतर्गत जुन्या योजनांचा
खर्च - योजनेच्या स्वरूपात अथवा व्याप्तीमध्ये बदल होत नसल्यास वित्त विभागाबरोबर नियोजन
विभागाचीही सहमती आवश्यक नाही ” या अटीवर खर्च करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

शासन निर्णय :-

संदर्भ क्रमांक २ च्या पत्रान्वये अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास),
महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावापैकी सोबतच्या परिशिष्टात नमूद केलेल्या
प्रशासकीय / तांत्रिक मान्यता प्राप्त व निसर्ग पर्यटन तज्ञ समितीने संदर्भ क्रमांक ३ नुसार पर्यटन
आराखड्यास मंजूरी दिल्याप्रमाणे अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), पूर्व नागपूर यांचे
नियंत्रणाखाली असलेल्या ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर यांचे करीता रु. २३१.८११ लक्ष तसेच
नवेगाव-नागझिरा व्याघ्र प्रकल्प, गोंदिया यांचे करीता रु. २५.१४१ लक्ष व अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक

(वन्यजीव), पश्चिम, मुंबई यांचे नियंत्रणाखाली असलेल्या तानसा अभयारण्या करीता रु. ४०.०० लक्ष असे एकूण रु. २९६.९५२ लक्षांच्या कार्यबाबीकरीता निधी खालील अटीच्या अधीन राहून खर्च करण्यास शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

१. सदर योजनेवर खर्ची टाकावयाची रक्कम सन २०१५-१६ मध्ये लेखाशिर्ष क्र.२४०६ वनीकरण व वन्यजीवन, पंचवार्षिक योजनांतर्गत, राज्य योजनांतर्गत योजना (०२) (०६) इको टुरिझम (राज्य) (२४०६-२२९५) अंतर्गत उद्दीष्टनिहाय, अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीद्वारे प्राप्त होणाऱ्या निधीतून सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रानुसार खर्च करण्यात यावी.
२. योजनांतर्गत प्रस्तावित कार्यबाबींना आवश्यकतेनुसार सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी प्रशासकीय व तांत्रिक मान्यता प्रदान केलेली आहे, याची खातरजमा झाल्यानंतरच सदर कार्यबाबीवर निधी खर्ची टाकण्यात यावा आणि याची जबाबदारी प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) यांची राहिल.
३. कार्यबाबीमध्ये खरेदीचा समावेश असल्यास शासनाने विहित केलेल्या पद्धतीचा अवलंब करून खरेदी करण्यात यावी.
४. सदर कामे करताना भारतीय वन अधिनियम, १९२७, वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम १९७२ व वन (संवर्धन) अधिनियम १९८० चा भंग होणार नाही या अटीवर मंजूरी देण्यात येत आहे.
५. केंद्र शासन व राज्य शासनाचे निसर्ग पर्यटन धोरणाशी अनुकूल राहतील अशीच कामे कार्यान्वित करावी.
६. प्रस्तावित कार्यबाबींचा समावेश संबंधित संरक्षित क्षेत्रांच्या सर्वेक्षण पर्यटन आराखड्यात करण्यात यावा.
७. वित्त विभागाने निर्गमित केलेल्या विविध मार्गदर्शन सूचनांचे व दिनांक १७.०४.२०१५ च्या परिपत्रकाचे काटेकोर पालन करावे.
२. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक :- अर्थसं-२०१५/प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दिनांक १७.०४.२०१५ ला अनुलक्षून निर्गमित करण्यात येत आहे.
३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५१०३११६२२०९४४१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अरविंद आपटे)

विशेष कार्य अधिकारी

महसूल व वन विभाग.

प्रति :

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
३. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

४. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) पूर्व नागपूर.
५. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) पश्चिम, मुंबई.
६. मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर.
७. वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, नवेगाव-नागझिरा व्याघ्र प्रकल्प, गोंदिया.
८. वनसंरक्षक (वन्यजीव), ठाणे

प्रत :

१. महालेखापाल १ व २ (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर.
२. वित्त विभाग, (व्यय-१०) मंत्रालय, मुंबई- ३२.
३. कक्ष अधिकारी (कार्यासन ब-१), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई ३२.
४. कक्ष अधिकारी (कार्यासन फ-२), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई ३२.
५. निवड नस्ती, फ-१ कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई ३२.

शासन निर्णय क्रमांक :- डब्ल्यूएलपी ०६१५/प्र.क्र. १७०/भाग-१/फ-१, दिनांक :- ३१ ऑक्टोबर, २०१५ सोबतचे विवरणपत्र.

(रक्कम रुपये लाखात)

प्रधान शिर्ष	सविस्तर शिर्ष	ऑक्टोबर, २०१५	नोव्हेंबर, २०१५	एकूण
१	२	३	४	५
२४०६ २२९५	०२-मजुरी	४०.००	७८.७९२	११८.७९२
	२१- पुरवठा व सामग्री	१४.००	३०.५४	४४.५४०
	२७-लहान बांधकामे	१४.००	३०.५४	४४.५४०
	५०-इतर खर्च	१५.००	७४.०८	८९.०८०
	एकूण	८३.००	२१३.९५२	२९६.९५२

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), पूर्व नागपूर यांचेकडील खालीलप्रमाणे एकूण कामे

रु. २५६.९५२ लक्ष

नवेगांव-नागझिरा

अ.क्र.	कामांचे विवरण	योजनेतील प्रस्तावित बाबनिहाय कामे	बाबनिहाय अंदाजित रक्कम (लाखात)
१	नागझिरा वनपरिक्षेत्रा	मुरपाट गेट ते पोंगेझरा रस्ता कक्ष क्र ४०३ चे ५.०० कि.मी.	१.६०९
२	अंतर्गत रपट्याचे बांधकाम करणे.	मुरपाट गेट ते पोंगेझरा रस्ता कक्ष क्र ४०३ चे ५.६०० कि.मी.	१.५३४
३		मुरपाट गेट ते पोंगेझरा रस्ता कक्ष क्र ४०३ चे ६.०० कि.मी.	१.५०२
४		बुढाबुडी ते आलेवाही पर्यटन रस्ता कक्ष क्रमांक १२६ चे १.६०० कि.मी.	४.६२५
५	नवेगांव पार्क वनपरिक्षेत्रा	तेलंगझरी ते मोर्चा पर्यटन रस्ता कक्ष ८ चे १.५०० कि.मी.	३.७३७
६	अंतर्गत रपट्याचे बांधकाम करणे.	तेलंगझरी ते मोर्चा पर्यटन रस्ता कक्ष १२ चे १२.०० कि.मी.	१.९९१
७		बकीगेट ते मोर्चा पर्यटन रस्ता कक्ष क्र. २०२ चे ६.०० कि.मी.	१.१३९
८	डोंगरगांव वनपरिक्षेत्राअंतर्गत रपट्यांचे बांधकाम करणे.	पितांबरटोला ते धाबेझरी रस्तावर कक्ष क्र. ५७९ चे १.०० कि.मी.	१.९५८
९		पितांबरटोला ते धाबेझरी रस्तावर कक्ष क्र. ५७९ चे ४.०० कि.मी.	१.७०५
१०		पितांबरटोला ते धाबेझरी रस्तावर कक्ष क्र. ५७९ चे ९.२०० कि.मी.	३.५४६
११	उमरझरी वनपरिक्षेत्रा अंतर्गत रपट्यांचे बांधकाम करणे.	काशिवाला नाल्यावर उमरझरी-कमकाझरी रस्त्यावर कक्ष क्र १४७ चे ४.३० कि. मी. लोनारा-२ बिट	१.७९५
		एकूण	२५.१४१

ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प

अ.क्र.	योजनेतील प्रस्तावित बाबनिहाय कामे	बाबनिहाय अंदाजित रक्कम (लाखात)
नवेगाव-जोगा मोगा पर्यटन सर्किट निर्माण करणे.		
१	प्रसाधनगृह बांधकाम नवेगाव गेट	३.५०२
२	पर्यटकांकरिता (पक्षी निरीक्षण व भ्रमंती करिता) बायनाकुलर खरेदी.	१.८
३	दगडी बंधारे बांधकाम.	
i	अलिझंजा कं. न. ४७	१.६
ii	तळोधी-१ कं. नं. ४६	१.६६
iii	तळोधी- ॥ कं. नं. ४५	०.६७
४	पर्यटन रस्त्यावर सोलर पंपसह बोरवेल स्थापित करणे.	३
५	पर्यटन रस्त्यावर रपटे तयार करणे जोगा मोगा कं. ५२ व ५२/४६	८.९७४
६	गार्ड प्राशिक्षण खर्च	१.२
७	प्रसिध्दी व त्याकरिता साधनसामुग्री खरेदी व साईनेजेसची निर्मिती करणे	१
नवेगाव-रामदेगी पर्यटन सर्किट निर्माण करणे.		
१	पर्यटकांकरिता (पक्षी निरीक्षण व भ्रमंती करिता) बायनाकुलर खरेदी.	१.८
२	दगडी बंधारे बांधकाम.	
i	निमढेला कं. न. ५९ व ६३	२.६४८
ii	बोधली-१ कं. नं. ५८	०.७६५
iii	बोधली- ॥ कं. नं. ५७	१.३६५
३	पर्यटन रस्त्यावर सोलर पंपसह बोरवेल स्थापित करणे.	९
४	पर्यटन रस्त्यावर रपटे तयार करणे नवेगाव रामदेगी कक्ष क्र. ५१	४.९७८
५	गार्ड प्राशिक्षण खर्च	१
६	प्रसिध्दी व त्याकरिता साधनसामुग्री खरेदी व साईनेजेसची निर्मिती करणे	१

कोलारा पर्यटन सर्किट निर्माण करणे.		
१	कारवा गेस्ट हाऊस दुरुस्ती करिता EDC मध्ये सुरवातीचे भागाभांडवल	२
२	दगडी बंधारे बांधकाम.	
i	मदनापूर कं. न. ८६४, १०४, १४४ व १०५	२
ii	विहीरगाव-१ कं. नं. २२३, २२२	१.०२१
iii	देवरी/करबडा- कं. नं. १०३	०.३६१
iv	कारवा-१ कं. नं. २४७, २४२, २४६	०.५२८
v	कारवा-११ कं. नं. २४०	०.६२४
vi	कारवा-१११ कं. नं. २३७, २२६	०.२६४
३	पर्यटकांकरिता (पक्षी निरीक्षण व भ्रमंती करिता) बायनाकुलर खरेदी.	१.८
४	पर्यटन रस्त्यावर रपटे तयार करणे.	
i	मदनापूर कुटी जवळ कक्ष क्र. ८६२	३.८३५
ii	देवरी /करबडा कक्ष क्र. १०३	४.५८८
५	गाईड प्राशिक्षण खर्च	०.७
६	प्रसिध्दी व त्याकरिता साधनसामुग्री खरेदी व साईनेजेसची निर्मिती करणे	१
पांगडी - खातेरा पर्यटन सर्किट निर्माण करणे.		
१	प्रसाधनगृह बांधकाम पांगडी	३.५
२	दगडी बंधारे बांधकाम.	
i	नालेश्वर कं. न. २७४	१.०२३
ii	मालबासणी कं. नं. २७२	१.१
iii	पेटगांव- कं. नं. ३२२	०.९२८
iv	मोहबोडी कं. नं. २७१	०.४७
v	पांगडी-१११ कं. नं. ३२१	०.७४
३	पर्यटकांकरिता (पक्षी निरीक्षण व भ्रमंती करिता) बायनाकुलर खरेदी.	१.८

४	पर्यटन रस्त्यावर रपटे तयार करणे पांगडी खातेरा रोड कक्ष क्र. २७२	४.५९५
५	पर्यटन रस्त्यावर सोलर पंपसह बोरवेल स्थापित करणे.	६
६	गाईड प्राशिक्षण खर्च	१
७	प्रसिध्दी व त्याकरिता साधनसामुग्री खरेदी व साईनेजेसची निर्मिती करणे	१
नवरगांव चौकी-वडोली चौकी क्र. १९५ कं. क्र. १९०-रवरगांव		
१	दगडी बंधारे बांधकाम	
i	आगरझरी-। कं. नं.१८९, १९०	०.३३८
ii	अंबेझरी कं. नं. १९१, १९४, १९८	०.२७९
iii	आगरझरी-। कं. नं. १७२, १७३	०.४२८
२	पर्यटकांकरीता प्रसाधनगृहाचे बांधकाम नवरगांव चौकी	३.५०२
३	पर्यटकांकरीरता पिण्याची पाण्याची सुविधा करणे	१
४	पर्यटन रस्त्यावर रपटे तयार करणे	
ii	नवगांव कक्ष क्र. १८८/१९५	४.९६३
iii	नवरगांव कक्ष क्र. १९०	३.८९
ii	नवरगांव कक्ष क्र. १९५/१९७	४.६५३
५	गाईड प्राशिक्षण खर्च	१.५
६	प्रसिध्दी व त्याकरिता साधनसामुग्री खरेदी व साईनेजेसची निर्मिती करणे	१
जुनोना-देवाडा-अडेगांव पर्यटन सर्किट निर्माण करणे		
१	जुनेना प्रवेशद्वार दुरुस्ती	०.५
२	टिकिट घर दुरुस्ती	०.५
३	पर्यटकांकरिता जुनेना, देवाडा प्रवेशद्वार जवळ प्रसाधनगृहांचे बांधकाम	३.५०२
४	दगडी बंधारे बांधकाम.	
i	मोहर्ली-।। कं. न. १६७	०.५६२
ii	देवाडा कं. नं. १६४, १७४, १७५	१.०९४
iii	आडेगांव- कं. नं. १७४, १७५	१.०६६

iv	मोहर्ली कं. नं. १६९	०.६५६
५	गाईड प्राशिक्षण खर्च	१
६	प्रसिध्दी व त्याकरिता साधनसामुग्री खरेदी व साईनेजेसची निर्मिती करणे	१
मामला-चोरगाव पर्यटन सर्किट		
१	मामला प्रवेशद्वार जवळ प्रसाधनगृहाचे बांधकाम	३.५०२
२	दगडी बंधारे बांधकाम	
i	खंडाळा-। कं. नं.५९२, ५९३	२.८०१
ii	वरवट कं. नं. ३८५, ३८६, ५७८	२.९९३
iii	खंडाळा-।। (१) कं. नं. ३८०	१.१३४
iv	खंडाळा-।। (२) कं. नं. ३७४	०.८८५
v	चोरगांव कं. नं. ५८८, ५८९	१.८२७
३	पर्यटकांकरीता पिण्याची पाण्याची सुविधा करणे	१
४	पर्यटन रस्त्यावर रपटे तयार करणे	
i	दर्गा रोड कक्ष क्र. ३८९	४.५१८
ii	दर्गा रोड वरवट तलाव कक्ष क्र. ३८६	४.५१८
iii	दर्गा रोड, नवातलाव कक्ष क्र. ३८६	४.९१६
iv	दर्गा रोड, कक्ष क्र. ३८६	४.९१६
v	गोवरझरी कक्ष क्र. ३८०/५९७	४.८२
vi	मामला चोरगाव कक्ष क्र. ३८४	३.७७७
५	गाईड प्राशिक्षण खर्च	१
६	प्रसिध्दी व त्याकरिता साधनसामुग्री खरेदी व साईनेजेसची निर्मिती करणे	१
मोहर्ली परिक्षेत्रांतर्गत बोटिंगची सुविधा प्रदान करणे		
१	मोहर्ली परिक्षेत्रांतर्गत जेटची सुविधा करणे (प्लाटफार्म)	८
२	मोहर्ली परिक्षेत्रांतर्गत स्पीड बोट खरेदी करणे	१०
३	बोटिंग योजनाकरिता सुरुवातीचे भागभांडवल	३
४	बायनाकुलर पूरवठा करणे	३

५	गाईडला बोटिंगचे, जीवन संरक्षण उपयोजनाचे व निसर्ग वाचना संबंधीत प्रक्षिण देणे.	२
६	प्रसिध्दी व त्याकरिता साधनसामुग्री खरेदी निर्मिती करणे.	०.५
७	संरक्षण कुटीवरील रेस्ट रुम करिता प्रसाधन गृहाची व्यसस्था, लाईट फिटींग व इतर खर्च	३०
८	चंद्रपूर वनपरिक्षेत्रांतर्गत २-संरक्षण कुटी	
९	मुल वनपरिक्षेत्रांतर्गत ३-संरक्षण कुटी	
१०	मोहर्ली वनपरिक्षेत्रांतर्गत २-संरक्षण कुटी	
११	पळसगांव वनपरिक्षेत्रांतर्गत ३-संरक्षण कुटी	
१३	दगडी बंधारे बांधकाम	
i	कं. न. १७७/१७८ पद्ममापूर	४.३४
ii	कं. न. १८८ मद्ममापूर	३.८५२
१४	चौती देवरी मध्ये सुरु करण्यात आलेल्या Eco Toutism Complex करिता साहित्य खरेदी व सुरवातीचे भाग भांडवल	५.२४
	एकूण ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प	२३१.८११

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), पश्चिम मुंबई यांचेकडील खालीलप्रमाणे एकूण कामे

रु. ४०.०० लक्ष

तानसा अभयारण्य

अ.क्र.	योजनेतील प्रस्तावित बाबनिहाय कामे	बाबनिहाय अंदाजित रक्कम (लाखात)
१	सूर्यमाळ येथे पर्यटकांसाठी जुन्या ड्रॉरमेटरीचे नुतनीकरण करणे.	२४.७६
२	सूर्यमाळ येथे चेनलिक फेनसिंग करणे.	७.२५
३	तानसा पर्यटन जेटी नजीक कॅबिन बांधणे.	४.९०
४	क्वरीपाडा व सावर्डा येथे होम स्टेड बांधणे.	२.८०
५	इतर पूरक कामे करणे.	०.२९
	एकूण	४०.००